

MAITASUNA, NUN?

Ala galdetzen zuan, oraindik orain, euskaldun izparringi batek.

Maitasuna usoa ba'litz, Euskalerriko mendietan ez luke atsedetik izango; arizti oparoak (nola esan lezaioke "roblea" ariztari, Euskeraren bizkarretik parre egiteko ez bada?) galdu ziran gure artetik.

Ordez, piñua.

"Insignis", ori bai. Piñurik arloteena.

Papera egiteko (eta bitartean errekek iltzeko) bestetako balio ez duan zugaitza. Ezer ederrik egiteko balio ez duan piñua...

Piñua ote da arlotea ala gu euskaldunok ote gera arlote? Dirua eta diru errezaren ondoren gabiltzan artean, arlotetasuna agertuko zaigu maiz eta ugari.

Usoak aritza maite.

Maitasunak ere eskatzen du bere giroa.

Nun da maitasuna?.

Usoa balitz, gure artean atsedetik ez.

Ezta aritzez beterik ba'leude gure euzko-mendiak; aritz-azpian beti izaten bait da asmo gaiztoko eiztariren bat gora begira...

Gutxi izan, burnia bezela txingudi eta mailluaren artean egon, eta, alaz ere, alkarri mokoka, alkarri zaunka, alkarri ortzaka.

Maitasuna, nun?

Leizeren batean gordeta ez bada, agerian beintzat ez degu ikusten. Izan ere, maitasunak bere giroa bear du eta giroa ari zaigu aspaldian aldatzen.

Era bat.

Gure errietako aizeak, zenbait egunetan, zikiñak janda daude; arnas-biderako gaiztotuak. Erreka zuloetan, ur gardenik ez. Edateko gai dan urik ez da gure ibaie-tan nabari. Mendi garbirik ez dago: sasia eta sastrakea edonun. Eta, axariak ugari.

Mendiak zikiñ eta pintxodun alanbrez esiak...

Kaleetan, autsa eta kea.

Giroaren semeak geranez, zikiñ-giro onetan garbi irauterik ez. Miña sartzen zaigu barnean arnasatik ere eta, ortik kontuak atera...

Zikiña, zerrikeria, mingoizkeria, oiek ez dira maitasunaren giroa...

Maitasuna, nun? Ala aurretik, maitasuna, zer?

Zer dan: nolakoa dan...

Zer? Gauzak zer diran ez da erreza gaur jakiten.

Edaten ditugun ardoak ardo al dira? Jaten ditugun gaztaiak gazta al dira? Artzen ditugun olioak olio al dira?

Zeiñek daki.

Gaurko egunez edozer mistifikatzen da, edozer aldaerazten da.

Maitasuna ere bai.

Maitasuna en antz-irudia arpegian, norberekeria eta egoismoa dabill ugari eta nun-nai. Ni eta neu, neroni eta neronena, nerea eta neretzako, nerekin eta neretzaz...

—Zu, maite, neretzako... (Orra zenbait maitalarien itz jarioa).

Zu, neretzako. Maitasuna al da, ala norberekeri utsa?

—Ni, maite, zuretzako... (Ez al litzake au maitasunezko egiazko jardunketa?).

Geure barruan sartzen geranean eta munduaren ardatz geure buruak egiten ditugun ordu artan bertan iltzen degu maitasuna en azia.

Ordu artan gelditzen gera puntu bat baiño txikiago: geurekeriaren atzaparretan itoak. Zer da gauza eskasagorik bere burua besterik maite ez duan giza-emakumea baiño...?

Aundi nai eta txikarragorik eziñ.

Bidea aldatu degu; atzera-martxan jarri gera.

Eta atzean, ezer-eza dago. Amiltegia.

Nolakoa da maitasuna?

Biotzak zabaltzen dituna.

Norberekeritik kanpora ateratzen gaituna.

KQKAK

Lagunari (gizaseme, abere, izaki gustieri) eskua luza-
tzera beartzen gaituna.

Biotzaren ateak parez-pare irikitzen diguna.

Apala.

Bekaizkeri eta inbidirik gabea. Justizian oiñarritua.
Egiaren laguna...

Orra or usoa gure arbolarara...!

MARX, JESUS ETA BURGESKERIA

Bien artean 1.800 urte. Alde aundia biak berdin
izateko.

Jesus'ek: Anaiak zerate Aita bakar baten semeak
zeratelako.

Marx'ek: Anaiak gera eta tximiñoen lengusu, mate-
ria utsetik sortu geralako.

Eta abar...

Euskalerriko semeak, kristau zaarrak, Kristautasuna
zapuztu ondoren, ateismora jotzen ari dira...

Ori, guzi ori, Burgeskeriaren aurka.

Burgeskeria zaku zaar aundi bat dezu, bertan sar-
tzeiko konbeni ez zaizkigun gauza guztiak:

Kristautasuna, burgeskeria dezu...

Zenbait euskalikastola (guk geok erabiltzen ez ditu
gunak) oiek burgeskeria ditu zu...

Zenbait euskal-aldizkari, burgeskeria dituzu...

Euskera bera ere (nolakoa dan) burgeskeria dezu...

Zenbait euskal-alkarte (gureak ez diranak) burgeske-
ria dituzu...

Burgeskeriaren aurka amorratuta, baiña *itzuez* bakar-
-bakarrik.

Egitez, ordea, burgeskeriaren alde: aotan ainbeste
dezuna, kolkoan palta, alegia. Ez nijoa gauzak banan-
-bana aztertzera, ez. Goiko malla batean geldituko naiz.

Gizarte burges-aberatza *berez* atea da: aberastasu-
na bait du burgeskeriak elburu bakar. Gizarte-aberatza
berez ateo eta *berez* burges.

Marxismoa ere atea da.

Emen alkar jotzen dute Marxismo eta Burgeskeriak.

Marxismo ateoak, beste aldetik berriz, erri pobreak
aberastasunera eraman nai ditu eta ori lortzen dua-
nean, orra Marxismoaren ondoren, gizarte aberatz atea,
burgesa ura ere... aberastasunak eramaten bait gaitu
burgeskerira.

Guk asiera nundik degun Burgeskeriari ajolik ez.
Baiña, nora goazen eta zertarako geran, orrek bai, orrek
ajola aundia ematen dio Burgeskeriari... Zertarako geran ...?
Dirua sortzeko, utilitatea sortzeko, irabazia ateratzeko...

Burgeskeria en elburu bakarra, urrea.

Bitartean Jaínkoaren izen ona ondatzen dala...? Ajoa
lik ez.

Gizonaren izana ondatzen dala...? Ajolik ez.

Izadiaren giroa ondatzen dala...? Ajolik ez.

Dirua eta irabazia, besterik ez dago emen.

Eta Marxismoak zer...? Marxismoari gure sortzera-
ko iturburuak kezka ekartzen diote eta erabakia artuta
dauka: materia utsetik sortu gera gu.

Materiatik sortu bagera, materia degu elburu, gu
sortzean besterik ez zalako. Eta materiari materia
urea degu: onek bait du pixua aundi eta kolorea eder...

Urrea, Burgeskeriak bezela.

Urrea, utilitatea, produkzioa, estajanobismoa, orra
berez zer elburu agertzen diran... Beste elburuak kan-
potik eantzita 'daude, eta zenbait Kristautasunetik artuak,
millatik goraka urte zituan Europa kristauan sortu bait
zan Marx eta bere Marxismoa.

Orra nun Marxismoak eta Burgeskeriak berriz ere
alkar jotzen duten: biak ateo eta biak materia elburutzat.

Biak alkar borobildu dute: Burgeskeri ateoetik Mar-
xismo atea, Marxismo ateoetik berriz ere Burgeskeri
atea...

Kaiolan sartuta gaudela, alegia, arratoia bezela.

Kaiola ortatik irtetzeko Marxismoari (Al bada) gora
dijoan atea iriki bearko zaio: materia utsezko atea bes-
terik ez badu, ate ortatik, berriz ere, gizarte ateo abe-
rats burgesera goaz...

Materia utsa jaun da jabe. Jainkorik ez, espiriturik
ez.

Marxismoa eta Burgeskeriaa alkarren osagarri, alka-
rri lotuta ateismoaren ardatzean, jira ta buelta, beti
berean...

Kristautasuna tesis bada eta Marxismoa antitesis,
sintesis bat billatu bearko, edo ta Kristautasunera berriz
biurtu.

ANES-1972